

Christopher Orr

The Ghost in You

Wat kan er vandaag nog geschilderd worden? Deze vraag komt steeds weer terug als we het over schilderen hebben. Wat interessant is in de schilderkunst van Christopher Orr, afgezien van de briljante techniek en de virtuoze penseelstreken, is wat hij niet schildert. Of eerder wat hij schildert zonder het weer te geven. Er gaat een bijzondere sfeer uit van zijn schilderijen, maar die laat zich niet gemakkelijk in woorden vangen. Uitspreken is de betovering verbreken, als een paranormale kracht die zou verdwijnen als ze op klaarlichte dag zou worden onthuld. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de eerste solotentoonstelling van Christopher Orr in België de titel *The Ghost in You* draagt. In een vijftiental doeken presenteert hij ons een wereld van opgeschorte tijdelijkheid; een wereld waar wachten koning is - maar wachten op wat, op wie?

Wat zien we? Mannen en vrouwen, tamelijk jong, deels naakt, van achteren of in profiel geschilderd, tegenover een zeer aanwezige maar bijna altijd abstracte, ongedefinieerde, ondoorgrondelijke natuur. We kijken naar een Elders. Een plaats van ballingschap? Een mysterieuze plek in ieder geval, meer onderworpen aan de wetten van het plantaardige dan het minerale, waar de gebruikelijke oriëntatiepunten zijn uitgewist. Een ruimte die niet gelokaliseerd kan worden, maar beladen is met potentiële ficties: wat is er gebeurd, wat zal er gebeuren?

Het palet is dramatisch met geaccentueerde kleuren; geel, blauw, rood, groen worden opgedreven tot hun harde waarden. Paradoxaal genoeg is er enerzijds stilte, gefluister, stilzwijgende verstandhouding en anderzijds een sterke bevestiging, bijna een schreeuw, door de intensiteit van de kleuren. Deze kleurdichtheid versterkt het idee van een onmogelijke, gedroomde, potentieel vijandige wereld waarin de schilder voorzichtig binnendringt, zonder herkenningspunten, met zijn vingertoppen aftastend.

De figuren die Orr afbeeldt, lijken op de drempel te staan van een uitgestrekte, onbekende, maar aantrekkelijke wereld. Orr nodigt ons uit om verder te gaan dan de schijn, om het dagdagelijkse in vraag te stellen. Naarmate we naar deze schilderijen kijken, wordt de overtuiging dat de figuren dingen zien die wij niet zien, steeds dringender. De schilder-ziener? Een zeer 19^e eeuws idee dat kan worden herlezen in het licht van de wereld die ons te wachten staat, van een onbesliste toekomst.

De personages zijn onderworpen aan de onverbiddelijke grootsheid van de natuur en lijken getuige te zijn van een natuurramp of in verwachting van een uitzonderlijke gebeurtenis (een golf, een gebaar, een handeling,...). De opschorting van de tijd verleent een sterke spanning aan de compositie. Er is een interessante beweging tussen het verschijnen van iets, bijna een openbaring, en de verzadiging van de horizon, de verzadiging van de kleuren, de positionering van de personages waardoor we geen idee hebben van wat er gebeurt. Een verwachting zonder hoop.

Uiteindelijk kunnen deze schilderijen worden gezien als een bevraging van het schilderen zelf: het schilderen als materiaal en het schilderen als activiteit. Orr toont ons figuren die naar het schilderij kijken. Letterlijk. We zien ze van achteren, starend naar het geschilderde landschap, kijkend naar een grote massa; dat gebied van verf waar nog niets goed gedefinieerd is. Technisch gezien dragen de effecten van vervaging, van uitvloeijing - van besmetting bijna - bij aan de vreemdheid van het tafereel. Het ongedefinieerde blijft een rijk materiaal om uit te putten. Is dit een indirecte toespeling op de herinnering die vervaagt, op de vervaging van het geheugen?

Hoe kunnen we naast deze lezing niet ook een metafoor zien voor het bestaan? De horizon die voortdurend samenkomt en uiteenvalt is metafysisch. De mens wordt geconfronteerd met zijn lot, dat hij niet begrijpt maar dat hij zal beleven. We lijken de donkere lagen van het bewustzijn te betreden, wat deze werken een Shakespeariaans tintje geeft.

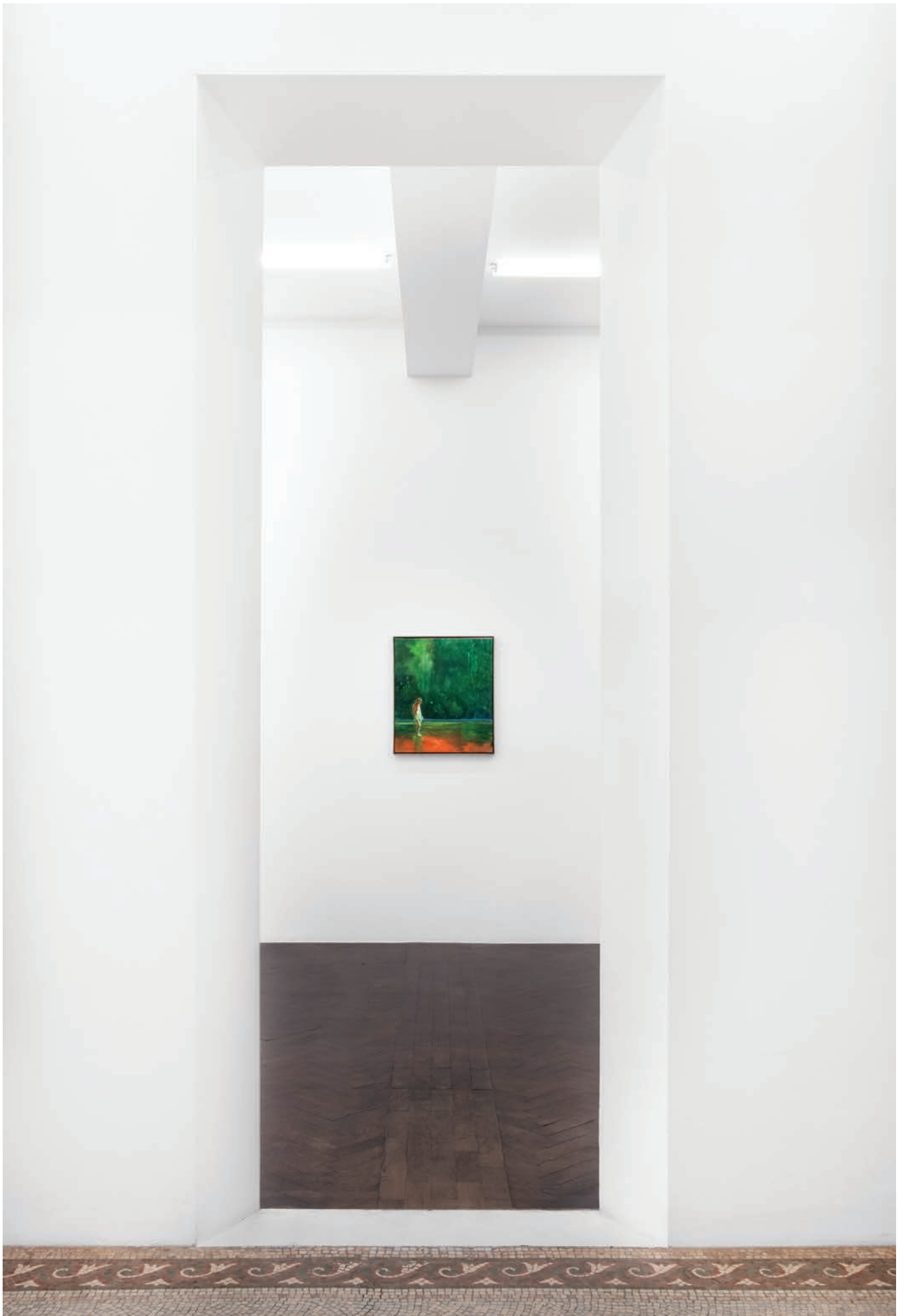
De ophanging benadrukt de herhalingen; bepaalde beelden komen in een duidelijke variatie van de ene kamer naar de andere terug. Het is alsof we getuige zijn van het begin van de werkelijkheid, de geboorte van iets. Ondanks de herhaling zijn de dingen steeds anders.

Bij het zien van deze werken is men geneigd een gedempte dialoog te herkennen die de schilder op slinkse wijze tot stand brengt, een “dialoog van het ik en de grote aardse Ander” zoals Yves Bonnefoy over Edward Hopper sprak. Het is een schilderij van paradoxen: een schilderij dat het onvermogen toont van wezens om met elkaar te spreken en tegelijkertijd commentaar en interpretatie uitlokt. Orr schildert een plek die spreekt van afwezigheid maar het menselijke laat zien. Het is een schilderij dat onthult in het volle licht, maar zo lichtgevend is dat de personages en gebaren verdwijnen.

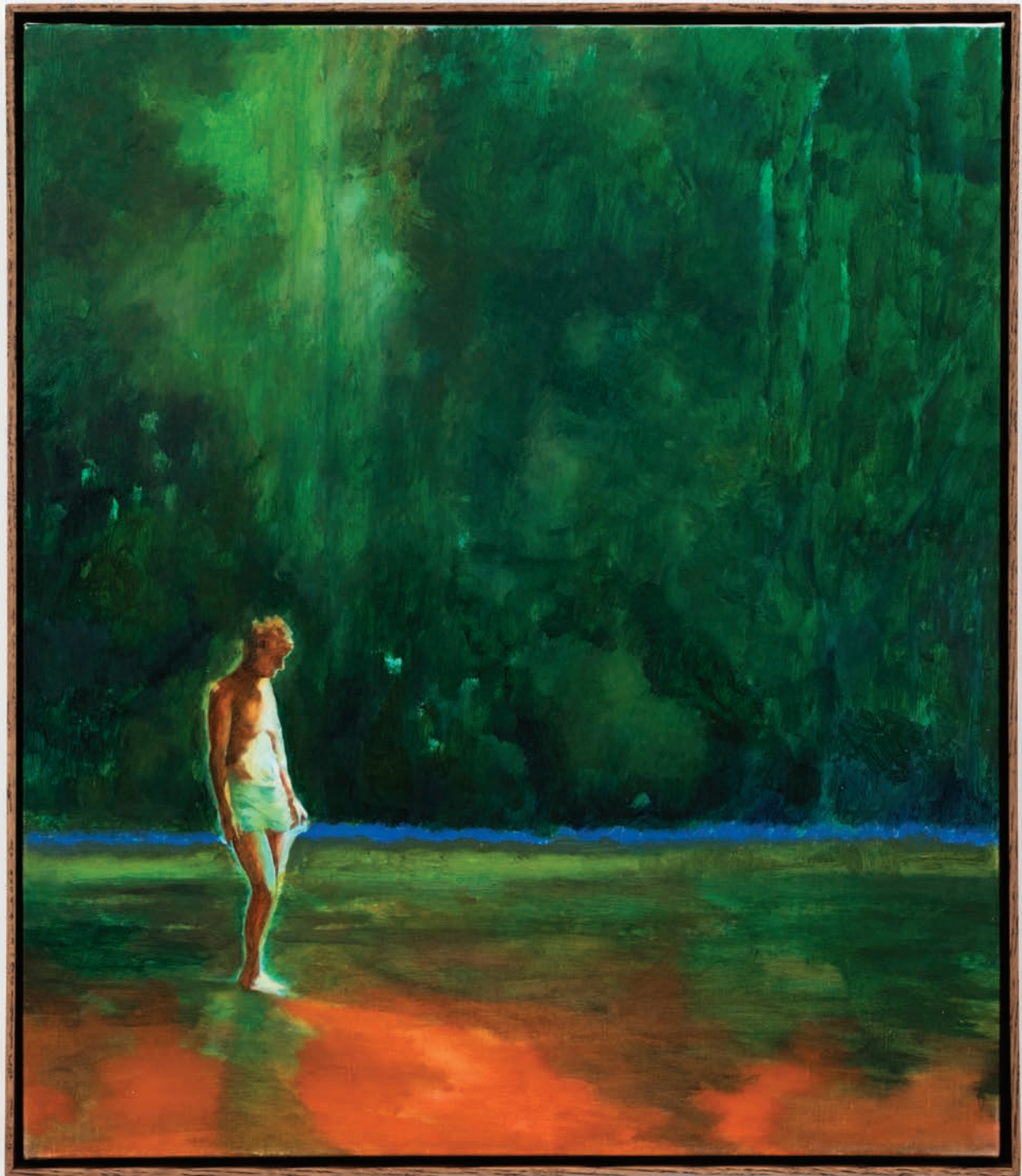
--

Christopher Orr werd in 1967 geboren in Helensburgh, Schotland. Hij woont en werkt in Londen.

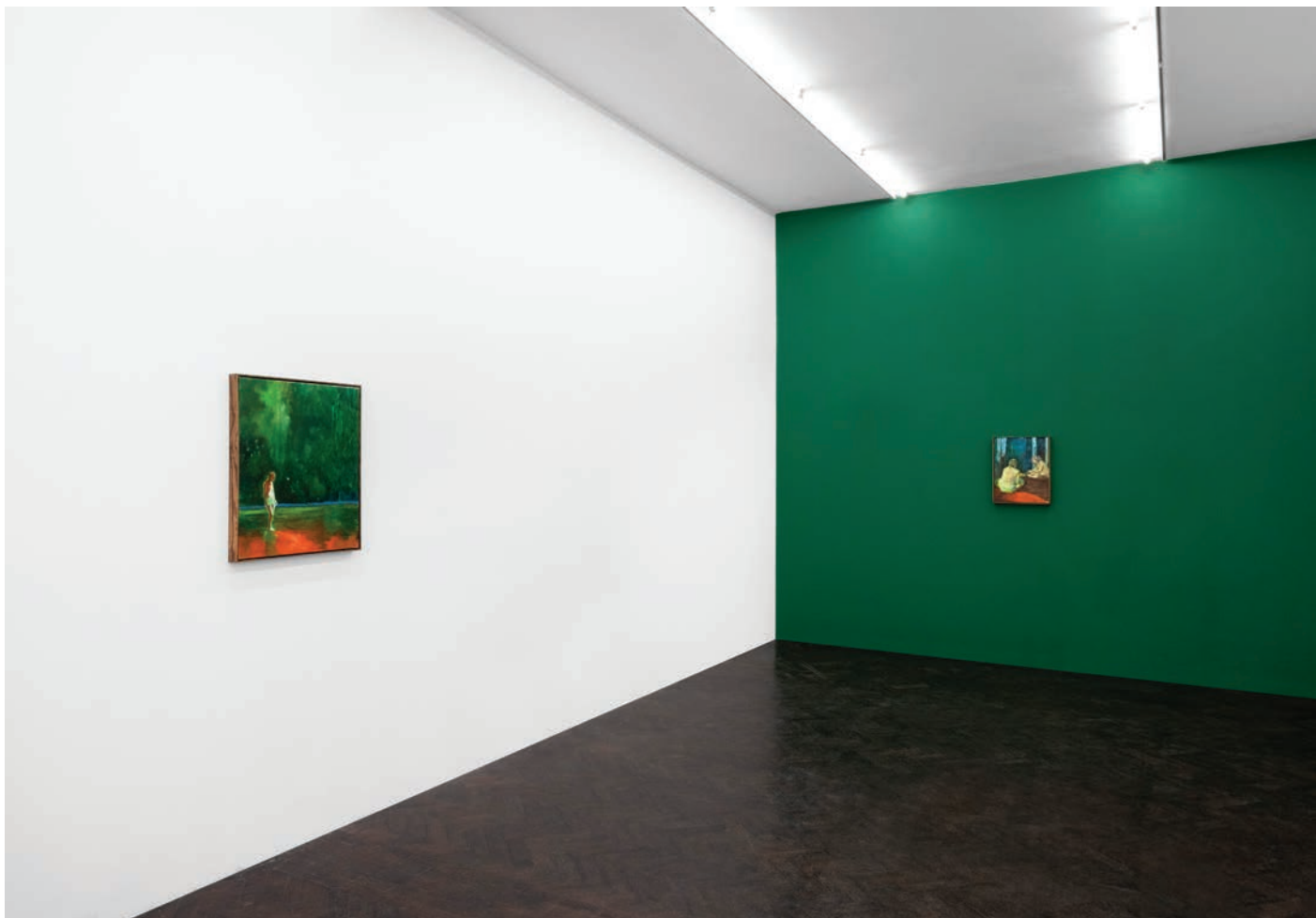
Christopher Orr studeerde beeldende kunst in Dundee en voltooide in 2003 een MA aan het Royal College of Art in Londen. Zijn werk kreeg internationale aandacht in tentoonstellingen bij Hauser & Wirth in Zürich en de derde Tate Triënnale in Londen. Hij heeft deelgenomen aan institutionele tentoonstellingen in de Royal Scottish Academy in Edinburgh, de Royal Academy in Londen, het Contemporary Art Museum St. Louis, Witte de With in Rotterdam en de Schirn Kunsthalle in Frankfurt. Institutionele solotentoonstellingen vonden plaats in Kunsthau Baselland Basel, de 54e Biënnale van Venetië, CAPC Musée d’art contemporain Bordeaux en Kunsthalle Brandts, Odense.

Installation view, *The Ghost in You*, Meessen De Clercq, 2023

Christopher Orr
A Journey That Leads To The Sun, 2023
Oil on canvas
70 x 60 cm

Installation view, *The Ghost in You*, Meessen De Clercq, 2023

Christopher Orr
The Trance, 2023
Oil on canvas
50 x 40 cm

Installation view, *The Ghost in You*, Meessen De Clercq, 2023

Christopher Orr
Song on a Dark Night, 2023
Oil on canvas
80 x 50 cm

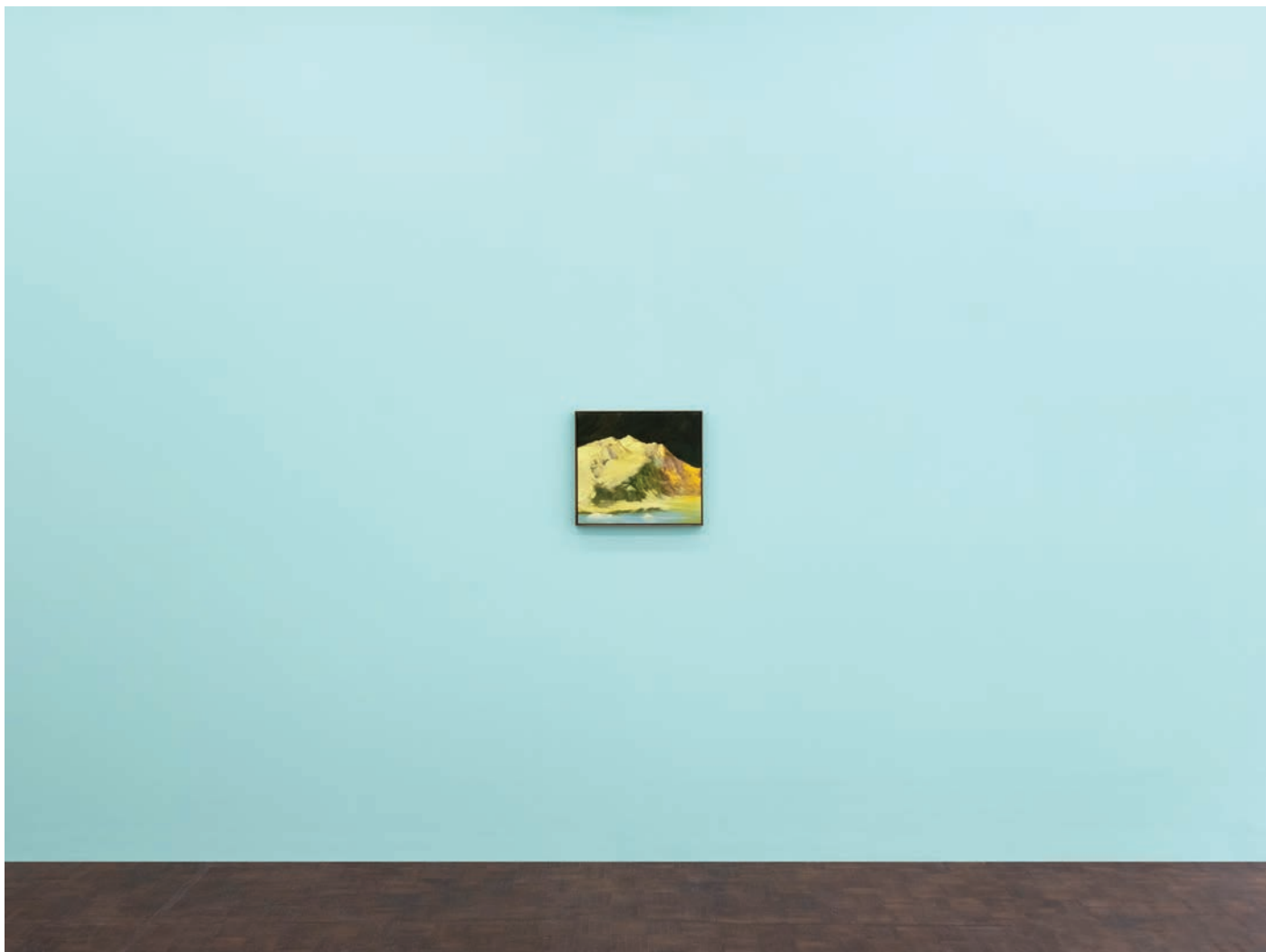
Installation view, *The Ghost in You*, Meessen De Clercq, 2023

Christopher Orr
The Light Is Leaving Us All, 2022
Oil on canvas
70 x 60 cm

Installation view, *The Ghost in You*, Meessen De Clercq, 2023

Installation view, *The Ghost in You*, Meessen De Clercq, 2023

Christopher Orr
Light of the Dying Day, 2023
Oil on canvas
50 x 45 cm

Installation view, *The Ghost in You*, Meessen De Clercq, 2023

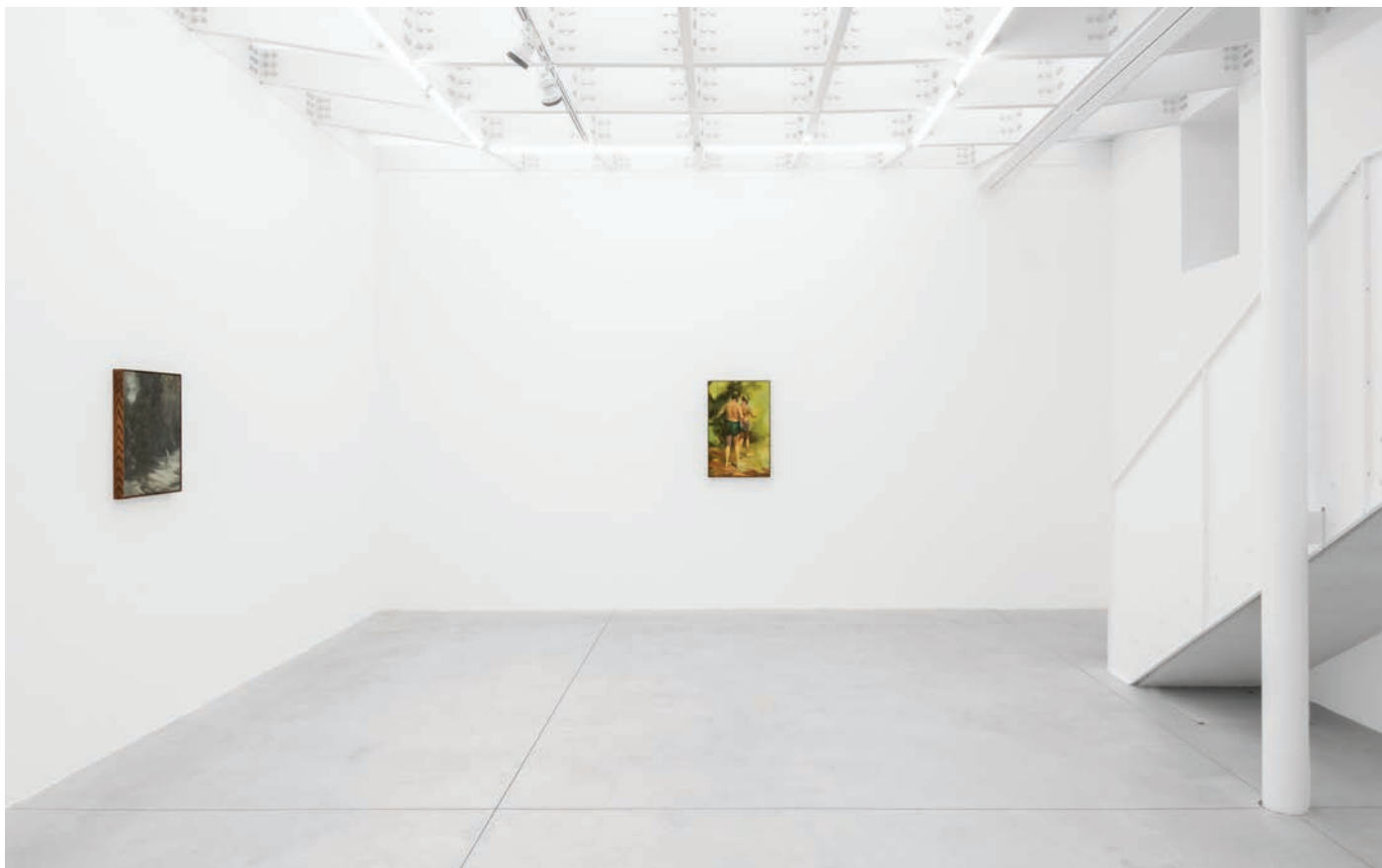

Christopher Orr
In the Eyes of Nature, 2023
Oil on canvas
80 x 50 cm

Christopher Orr
The Ghost in You, 2023
Oil on canvas
60 x 45 cm

Installation view, *The Ghost in You*, Meessen De Clercq, 2023

Christopher Orr
Late in a Wilderness, 2023
Oil on canvas
80 x 50 cm

Installation view, *The Ghost in You*, Meessen De Clercq, 2023

Installation view, *The Ghost in You*, Meessen De Clercq, 2023

Installation view, *The Ghost in You*, Meessen De Clercq, 2023

Christopher Orr
Where Great Shadows Rise to the Glance, 2023
Oil on wood panel
60 x 45 cm

Christopher Orr
They Wait as waits the Sky, 2023
Oil on canvas
75 x 60 cm

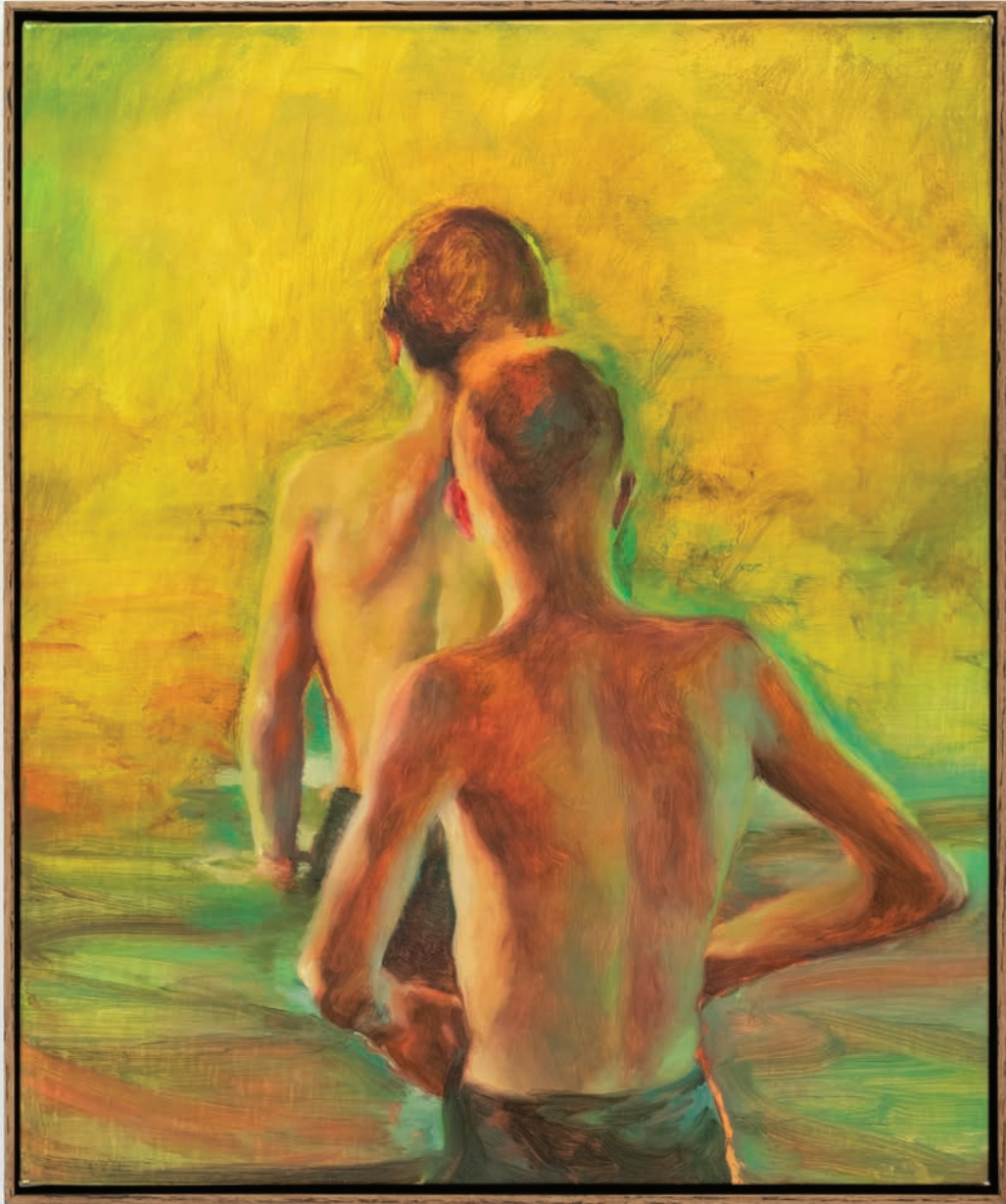

Installation view, *The Ghost in You*, Meessen De Clercq, 2023

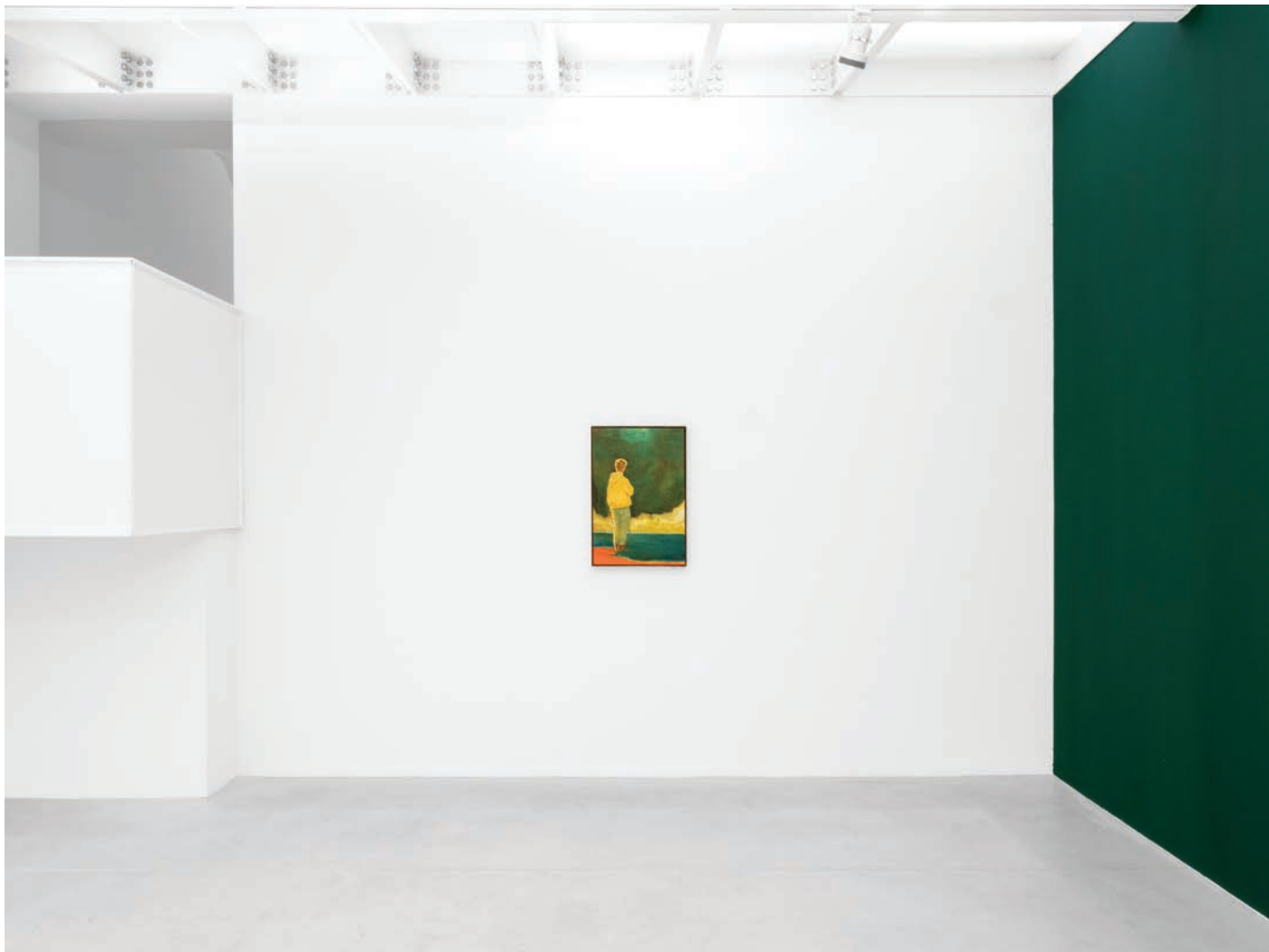
Installation view, *The Ghost in You*, Meessen De Clercq, 2023

Christopher Orr
Our Vision Touched The Sky, 2023
Oil on canvas
60 x 50 cm

Christopher Orr
The Wind Alone Makes Every Sound, 2023
Oil on canvas
75 x 50 cm

Installation view, *The Ghost in You*, Meessen De Clercq, 2023